

Fagplan BIS17

Bachelor i sykepleie - 180 studiepoeng

Vedtatt i høgskolestyret 12. juni 2012. Justert mars 2017.

LOVISENBERG
DIAKONALE HØGSKOLE

Innholdsfortegnelse

<u>1</u>	<u>INNLEDNING</u>	<u>3</u>
<u>2</u>	<u>STUDIETS FORMÅL OG PROFIL</u>	<u>4</u>
2.1	Demografiske forhold og endringer i sykdomsbilde	5
2.2	Endringer i organiseringen av helsetjenesten	5
2.3	Sykepleieres kjernekompetanse	5
<u>3</u>	<u>OPPTAKSKRAV</u>	<u>6</u>
<u>4</u>	<u>LÆRINGSUTBYTTE</u>	<u>6</u>
<u>5</u>	<u>STUDIETS ORGANISERING OG INNHOLD</u>	<u>8</u>
5.1	1. og 2. semester	8
5.2	3. og 4. semester	8
5.3	5. og 6. semester	9
5.4	Emneplan, studiepoengfordeling og vurderingsformer	10
<u>6</u>	<u>STUDIETS ARBEIDS- OG UNDERVISNINGSFORMER</u>	<u>11</u>
<u>7</u>	<u>VURDERINGSFORMER</u>	<u>12</u>
<u>8</u>	<u>INTERNASJONALISERING</u>	<u>12</u>
<u>9</u>	<u>STUDENTMEDVIRKNING</u>	<u>13</u>
<u>10</u>	<u>EMNEOVERSIKT</u>	<u>14</u>
10.1	Emne 1: Innføring i sykepleierens kjernekompetanse, del A	14
10.2	Emne 2A og B: Medisinske og naturvitenskapelige emner, del A	16
10.3	Emne 3: Innføring i sykepleierens kjernekompetanse, del B	18
10.4	Emne 4: Medisinske og naturvitenskapelige emner, del B	20
10.5	Emne 5: Sykepleierens kjernekompetanse i spesialisthelsetjenesten, del A	22
10.6	Emne 6: Medisinske og naturvitenskapelige emner, del C	25
10.7	Emne 7A: Sykepleierens kjernekompetanse i spesialisthelsetjenesten, del B	27
10.8	Emne 7B: Sykepleierens kjernekompetanse i møte med mennesker med psykiske helseutfordringer	29
10.9	Emne 8A: Sykepleierens kjernekompetanse i spesialisthelsetjenesten, del C	31
10.10	Emne 8B: Sykepleierens kjernekompetanse i spesialisthelsetjenesten til barn, unge og deres pårørende	33
10.11	Emne 9: Sykepleierens kjernekompetanse i hjemmebaserte tjenester	35
10.12	Emne 10: Sykepleierens kjernekompetanse i psykisk helsearbeid	37
10.13	Emne 11: Sykepleierens kjernekompetanse i sykehjem – med fokus på faglig ledelse	39
10.14	Emne 12: Sykepleierens kjernekompetanse i helsefremmende og forebyggende arbeid	41
10.15	Emne 13: Sykepleierens kjernekompetanse i kommunehelsetjeneste og samfunn	43
10.16	Emne 14 A + B: Bacheloroppgave	45
<u>11</u>	<u>FORDELING AV STUDIEPOENG FRA RAMMEPLANENS FELLES INNHOLDSDEL</u>	<u>47</u>

1 INNLEDNING

Diakonissehuset Lovisenberg har drevet sykepleierutdanning siden 1868 og er landets eldste sykepleierutdanning. Lovisenberg diakonale høgskole (LDH), slik den fremstår i dag, ble etablert med basis i Diakonissehusets sykepleierhøgskole og Betanien sykepleierhøgskole. LDH ble akkreditert som høgskole i 2011 og drives som et selvstendig aksjeselskap eiet av Stiftelsen Diakonissehuset Lovisenberg. LDH har som formål å drive utdanning og forskning i samsvar med offentlige krav, høgskolens verdigrunnlag og samfunnets behov.

Høgskolen er lokalisert på Lovisenbergområdet i Oslo sammen med Lovisenberg Diakonale Sykehus, Cathinka Guldborg-senteret, kirke og barnehage. Dette gir muligheter for samarbeid, fagutvikling og forskning på tvers av institusjonene.

LDH tilbyr med denne fagplanen et bachelorstudium i sykepleie i tråd med Rammeplan og forskrift for treårig sykepleieutdanning fastsatt av Kunnskapsdepartementet 25. januar 2008, med hjemmel i § 3-2 (2), i lov av 1. april 2005 om universiteter og høgskoler. Studiet har et omfang på 180 ECTS/studiepoeng. Fullført studium gir graden Bachelor i sykepleie, og gir grunnlag for å søke autorisasjon som sykepleier i henhold til Lov om helsepersonell. Fullført studium gir også mulighet for å søke opptak på masterstudier og videreutdanninger på høgskoler og universitet.

2 STUDIETS FORMÅL OG PROFIL

Høgskolen har som formål å utdanne sykepleiere som utfører faglig forsvarlig og omsorgsfull sykepleie med høy kvalitet, som er verdibevisste, fremtidsrettete og kritisk reflekterte i utøvelse av faget. Bachelorutdanningen ved LDH bygger på institusjonens verdier *kvalitet* og *nestekjærlighet*. Kvalitet sikres gjennom kompetanse, åpenhet og ansvar. Nestekjærlighet uttrykkes gjennom respekt, omsorg og solidaritet. Valget av verdier er inspirert av høgskolens arv fra kristendommen og diakonissenes sykepleiefaglige pionervirksomhet i Norge.

Høgskolens diakonale profil: Den internasjonale diakonissebevegelsen arbeidet for kunnskapsbasert sykepleie. I dag er LDH en praksisnær høgskole som kvalifiserer til profesjonell sykepleie der handlinger uttrykker kvalitet og nestekjærlighet. Verdiene kommer særlig til uttrykk gjennom høgskolens vektlegging av kvalitet i helsetjenester til sårbare og underprioriterte grupper i samfunnet.

Høgskolens grunntenkning er motivert av et syn på mennesket og menneskets rettigheter begrunnet i kristendommen. I møte med dagens samfunn og helsevesen betyr dette at LDH ønsker å bidra til å løfte frem menneskets iboende verdighet og dets rett til bekreftelse på eget menneskeverd. Spesielt gjelder dette i situasjoner der verdighet og menneskeverd er truet.

Bachelorutdanningen ved Lovisenberg diakonale høgskole vil utdanne faglig kompetente og etisk bevisste sykepleiere som kan:

- Bidra til helhetlig pasientomsorg slik samfunnet beskriver at gode omsorgstjenester skal være, med kompetanse innen fysiske, psykiske, åndelige og sosiale behov
- Ta begrunnede valg i den kliniske hverdag der ulike verdier må veies mot hverandre
- Identifisere situasjoner hvor menneskeverdet kan være truet og påvirke til gode helse- og omsorgstilbud i slike situasjoner
- Bidra til at utsatte og marginaliserte grupper i samfunnet har et helsetilbud
- Vurdere behov og bidra med systematisk kunnskapsutvikling om sykdom, pasienterfaringer og helsetjenester

Studiets faglige profil: En sykepleier utdannet ved LDH skal være i stand til å utøve sitt yrke faglig forsvarlig, kunnskapsbasert, omsorgsfullt og effektivt i alle deler av helsetjenesten. Det krever at den enkelte student tilegner seg et vidt spekter av kunnskaper og ferdigheter som er relevante for samfunnet og helsetjenesten. Studiet skal bidra til å utdanne verdibevisste sykepleiere som møter pasienter og pårørende med faglig forankret forståelse og respekt. Dette krever at nyutdannede sykepleiere har en sterk bevissthet om sykepleieres funksjon, ansvar og bidrag i helsetjenesten. Studiet er utformet i tråd med sykepleiens samfunnsmandat slik det blant annet er identifisert gjennom rammeplanens kompetanseområder. Disse er:

- Helsefremming og forebygging
- Pleie, omsorg og behandling
- Undervisning og veiledning
- Yrkesetisk holdning og handling

- Fagutvikling, kvalitetssikring og forskning
- Organisasjon, ledelse, politikk og lovverk

For å sikre utdanningsprogrammets kvalitet og aktualitet, har LDH i tillegg vektlagt følgende:

1. Demografiske forhold og endringer i sykdomsbilde
2. Endringer i organiseringen av helsetjenestene
3. Sykepleieres kjernekompetanse

2.1 Demografiske forhold og endringer i sykdomsbilde

Utviklingen i alders- og befolkningssammensetningen medfører et økende antall eldre, økt kulturelt mangfold og endringer i sykdomsbildet. Dette gir utfordringer for samfunnet både med hensyn til forebygging av helsesvikt, og til det å kunne tilby tilstrekkelig og tilpasset helsehjelp. For å kunne ivareta livskvalitet og funksjonsnivå, vil mange mennesker ha behov for sykepleietjenester knyttet til forebygging, behandling, rehabilitering, pleie og omsorg. Når stadig flere lever med kroniske og sammensatte lidelser, stilles det store krav til sykepleiefaglig kompetanse og samhandling mellom profesjoner og tjenester. Sykepleieutdanningen ved LDH vektlegger å bevisstgjøre studentene om hvordan helsepolitiske prioriteringer påvirker utviklingen og organiseringen av helse- og omsorgstjenestene. Gjennom studiet rettes det spesiell oppmerksomhet mot sårbare, underprioriterte og utsatte grupper i samfunnet, samt mennesker med store pleie- og omsorgsbehov.

2.2 Endringer i organiseringen av helsetjenesten

Kortere liggetid på sykehus og økende spesialisering av spesialisthelsetjenestens tilbud fører til at mange som før ble behandlet i spesialisthelsetjenesten, nå er kommunenes ansvar. Etter samhandlingsreformen (St. meld. 47 2008-2009) utvides kommunenes rolle i behandlingen av akutt oppstått sykdom, forverring av kronisk sykdom, og i oppfølging av pasienter som er utskrevet fra sykehus. Sykdom og helseplager skal i større grad enn tidligere behandles lokalt og utenfor spesialisthelsetjenesten. Hensikten er å forebygge helsesvikt og sykdomsutvikling på et tidlig tidspunkt, og å behandle pasienten så nær hjemmet som mulig, i lokalmedisinske sentra og/eller i døgnåpne tilbud i helse- og omsorgstjenesten, eller i eget hjem. For å sikre samsvar mellom kompleksiteten i pasientsituasjonene og tilgjengelig kompetanse, må sykepleiere kunne ta ansvar for syke pasienters behov for behandling og pleie der de befinner seg. En viktig målsetting for bachelorprogrammet i sykepleie ved LDH, vil derfor være å utdanne sykepleiere som er i stand til å utøve faglig forsvarlig sykepleie gjennom hele behandlingsforløpet og på tvers av tjenestenivå. Utdanningen skal kvalifisere studentene til å arbeide i tråd med nye helsepolitiske føringer rettet mot behov for mer koordinerte tjenester og standardiserte behandlingsforløp. Samhandling mellom tjenestenivåer og tverrprofesjonelt samspill mellom grupper av helsepersonell vil være sentrale elementer.

2.3 Sykepleieres kjernekompetanse

Både nasjonalt og internasjonalt er det dokumentert at sykepleieres rolle er i utvikling og endring. Bachelorprogrammet i sykepleie er utviklet for å svare på de utfordringene sykepleieres yrkesrolle gir. Utdanningen er derfor bygget opp på grunnlag av tre kompetanseområder som gir stabil og varig kunnskap, samtidig som den nyutdannede

sykepleier forberedes til å møte nye kunnskaps- og kompetansekrav. Sykepleieres kjernekompetanse omfatter sykepleieren som kliniker, samarbeidspartner, fagutvikler og leder av eget fagområde.

Sykepleieren som kliniker omfatter sykepleie, omsorg og behandling av pasienter i situasjoner der pasienten helt eller delvis ikke kan ivareta sine grunnleggende behov, eller trenger hjelp til å forebygge sykdom eller ved forverring av sykdom. Sykepleierens ansvar for å imøtekomme pasienters behov for helsehjelp, lindre smerte og annen lidelse, samt å utføre sykepleie og medisinsk behandling på en omsorgsfull og etisk ansvarlig måte, er eksempler på nødvendig kompetanse. Sykepleiere er i en særstilling når det gjelder å ivareta pasientens behov gjennom hele døgnet og på tvers av behandlingsnivåene.

Sykepleieren som samarbeidspartner innebærer å vise samhandlingskompetanse i møte med pasienter, pårørende og de ulike yrkesgruppene i helsetjenesten, samt å sikre gode og effektive pasientforløp på tvers av behandlingsfaser og tjenestenivå. Det er behov for effektiv kommunikasjon, relasjonelle ferdigheter og etisk refleksjon. Kompetansen omfatter sykepleierens evne til å koordinere pasienters behov for helsehjelp, undervise og veilede studenter og medarbeidere, og gjennom kliniske arbeid, fagutvikling og forskning bidra til å utvikle eget fag og derved sikre den totale pasientbehandlingen.

Sykepleieren som fagutvikler og leder av eget fagområde innebærer kompetanse til kontinuerlig å forbedre og utfordre eget fagområde. Sykepleieren skal yte effektive og kvalitativt gode tjenester, ha kunnskap om forskning og kvalitetsarbeid og være kritisk og konstruktiv til utøvelsen av faget. Ved å formidle faglig kvalitet på alle nivå i helsetjenesten, blir sykepleieren en premissleverandør ved utformingen av helsepolitikk (Innspill til fremtidens sykepleierutdanning, NSF 2011).

3 OPPTAKSKRAV

Opptakskrav til studiet er generell studiekompetanse, men man kan også søke om opptak på grunnlag av realkompetanse (jfr. Forskrift om opptak til høyere utdanning, § 6-2). I tillegg kreves politiattest som må leveres ved opptak til utdanningen. Politiattest kreves i alle deler av studiet der studentene kommer i kontakt med pasienter, klienter og/eller barn som del av klinisk undervisning. Ved studiestart stilles det krav om at attesten ikke kan være eldre enn tre måneder. Høgskolen har adgang til å få utlevert nye opplysninger fra politiet i samsvar med hjemmelsgrunnet for utstedelse av den opprinnelige attestesten, dersom det er grunn til å tro at det foreligger nye opplysninger av betydning for innholdet i politiattesten (Forskrift om opptak til høyere utdanning, §6-5).

4 LÆRINGSUTBYTTE

Bachelorstudiet i sykepleie tilbys ved mange studiesteder i Norge, og LDH har etablert sin særegne profil i fagplanen ut fra forutsetningene i Rammeplan og forskrift. Læringsutbytter beskrives både som sluttkompetanse og som læringsutbytte etter fullførte emner underveis i studiet.

I et samarbeid mellom alle studiesteder ble det i 2013 utarbeidet en felles beskrivelse av læringsutbytte og kompetanse ved fullført studium. Læringsutbytte innen områdene kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse er gjengitt nedenfor. Beskrivelsen av felles læringsutbytte for alle studiesteder gjør det mulig for studenter, arbeidsgivere, fagfeller, pasienter og pårørende å ha felles forventninger til hva det innebærer å fylle kravene til autorisasjon som sykepleier.

Det forventes at kandidaten etter fullført bachelorutdanning har følgende kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper

- har bred kunnskap om sentrale temaer, teorier og problemstillinger innen sykepleievitenskapelige emner
- har relevant kunnskap innen medisinske og naturvitenskapelige- og samfunnsvitenskapelige emner
- har kunnskap om sykepleiefagets historie, tradisjoner og egenart
- kjenner til forskning og utviklingsarbeid relevant for sykepleie
- har kunnskap om velferdsstaten, rammer for tjenesteutøvelsen og sykepleietjenestens bidrag til helse- og velferdstjenesten

Ferdigheter

- kan utøve sykepleie basert på forskning, erfaring og faglig skjønn
- kan ivareta pasientens grunnleggende behov ved å observere, vurdere, planlegge, iverksette, evaluere og dokumentere sykepleie
- kan identifisere risikofaktorer av individuell og miljømessig karakter, planlegge og utføre helsefremmende og forebyggende tiltak
- kan informere, undervise og veilede pasienter og pårørende
- kan fremme læringsprosesser som bidrar til pasientsikkerhet, kvalitet og tillit i helsetjenesten
- kan beherske relevante faglige verktøy, teknikker, prosedyrer og kommunikasjonsformer
- er en endringsdyktig leder av eget fag
- kan samhandle tverrprofesjonelt for å skape et koordinert, helhetlig og sammenhengende tjenestetilbud
- behersker de vanligste IKT verktøy

Generell kompetanse

- kan utøve faglig forsvarlig sykepleie, basert på etisk bevissthet og kritisk refleksjon
- kan møte pasienter og pårørende med omsorg, innlevelse og moralsk ansvarlighet
- kan ivareta pasientens rett til medbestemmelse og medvirkning
- kan bidra til nytenkning og innovasjon
- kan vise evne og vilje til livslang læring, arbeide kunnskapsbasert og bidra til å utvikle kvalitet i sykepleiefaget og helsetjenesten
- kan anvende og formidle sentralt fagstoff som teorier, problemstillinger og løsninger både skriftlig og muntlig
- kan bidra til at faglige og etiske normer synliggjøres i den offentlige debatt om helsepolitiske spørsmål

5 STUDIETS ORGANISERING OG INNHOLD

Bachelorstudiet i sykepleie er en treårig utdanning på heltid. Studiet er organisert i seks semestre med to eller flere emner per semester. Hvert emne fører frem til en avsluttende vurdering. I studieforløpet legges det opp til at studenten gjennomfører 30 studiepoeng per semester. Emnene i fagplanen utgjør en helhet som samlet danner grunnlaget for å oppnå studiets overordnede læringsutbytter.

Bachelorstudiet er bygget opp slik at det stilles økende krav til studentenes teoretiske og kliniske kompetanse når det gjelder observasjoner, vurderinger og handlinger overfor enkeltpasienter og pasientgrupper. Tilsvarende gjelder også for studentenes evne til samhandling, ledelse av eget fagområde og fagutvikling.

5.1 1. og 2. semester

Første år retter seg mot å gi studentene en innføring i sykepleierens kjernekompetanse med vekt på grunnleggende kunnskaper og ferdigheter relatert til sykepleieren som kliniker og samarbeidspartner. Sykepleierfunksjonen blir definert og beskrevet. Det legges vekt på menneskets normale funksjon, endringer i grunnleggende behov knyttet til ulike livsfaser, sykepleierens ansvar og krav til kunnskaper. Emnene integrerer støttefag som etikk, helserett, kommunikasjon, psykologi, diakoni og sosialantropologi.

Gjennom studieåret vil studentene få en grundig innføring i medisinske og naturvitenskapelige områder, farmakologi og legemiddelregning. Emnene skal samlet gi et grunnlag til å forstå patologiske forandringer ved sykdom og svikt som er nødvendig kunnskap for sykepleierens kliniske observasjoner, vurderinger og handlinger rettet mot pasienter med svikt i grunnleggende behov.

Studentene arbeider med kunnskaper knyttet til sykepleieren som kliniker og som samarbeidspartner gjennom teoretiske og praktiske studier. I praksisstudier, på ulike arenaer i helsetjenesten, vil studenten ha fokus på sykepleie til pasienter med stabile og avklarte sykdomstilstander.

5.2 3. og 4. semester

I andre studieår videreutvikles sykepleierens kjernekompetanse knyttet til akutt behandling, pleie og omsorg i spesialisthelsetjenesten. Det er særlig oppmerksomhet på sykepleieren som samarbeidspartner, og studenten skal utvikle samhandlingskompetanse i møte med pasient, pårørende og ulike samarbeidspartnere for å sikre helhetlige og sammenhengende pasientforløp. Emnene innbefatter blant annet helsepedagogikk, samfunnsvitenskapelige fag, helserett, etikk og diakoni.

Studentene får grundig innføring i sykdomslære og sykepleie til pasienter og deres pårørende innenfor medisin og kirurgi. Sykepleie til mennesker med psykiske helseutfordringer og sykepleie til barn, unge og deres pårørende, behandles i egne emner.

I praksisstudier skal studenten utvikle sin kliniske sykepleiefaglige kompetanse i arbeid med pasienter som står i fare for, eller har utviklet akutt og kritisk sykdom.

5.3 5. og 6. semester

I tredje studieår vil studentene arbeide med å videreutvikle kjernekompetanse fra første og andre studieår for å utvikle selvstendig utøvelse av sykepleie.

Studentenes skal utvikle handlingskompetanse relatert til sykepleieren som fagutvikler og leder av eget fag. Studentene arbeider med helsefremmende og forebyggende helsearbeid i et lokalt, nasjonalt og globalt perspektiv. Fordypning i samfunnsfag, innovasjon, og migrasjonshelse inngår også i siste studieår.

Bacheloroppgaven er en selvstendig skriftlig fordypningsoppgave som tar utgangspunkt i en sykepleiefaglig klinisk problemstilling.

I praksisstudier møter studentene pasienter som mottar helsetjenester i kommunens helse- og omsorgstjeneste, samt pasienter som mottar psykisk helsehjelp. Målgruppen er pasienter med kroniske, langvarige og/eller sammensatte lidelser, og deres pårørende.

5.4 Emneplan, studiepoengfordeling og vurderingsformer

Emne		Studiepoeng	Vurderingsform	Karakter-skala
1. semester				
Emne 1	Innføring i sykepleierens kjernekompetanse, del A Teori og praksisstudier	15	Hjemmeeksamen i gruppe	A - F
			Prøve i praktiske ferdigheter i sykepleie	Bestått/ ikke bestått
Emne 2	Medisinske og naturvitenskapelige emner, del A. 2A Anatomi, fysiologi med biokjemi 2B Mikrobiologi og hygiene	12	Nasjonal skoleeksamen Multiple choice (flervalgseksamen)	A - F
		3		A - F
2. semester				
Emne 3	Innføring i sykepleierens kjernekompetanse, del B Teori og praksisstudier	20	Del 1 Semesteroppgave 25%	A - F
			Del 2 Skoleeksamen 75%	
Emne 4	Medisinske og naturvitenskapelige emner, del B	10	Individuell avsluttende vurdering i klinisk dyktighet	Bestått/ ikke bestått
			Skoleeksamen	A - F
Emne 4	Medisinske og naturvitenskapelige emner, del B	10	Prøve i legemiddelregning Må være bestått før oppstart i 5. semester	Bestått/ ikke bestått
3. semester				
Emne 5	Sykepleierens kjernekompetanse i spesialisthelsetjenesten, del A Teori og praksisstudier	18	Individuell hjemmeeksamen	A - F
			Individuell avsluttende vurdering i klinisk dyktighet	Bestått/ ikke bestått
Emne 6	Medisinske og naturvitenskapelige emner, del C	12	Skoleeksamen	A - F
4. semester				
Emne 7A	Sykepleierens kjernekompetanse i spesialisthelsetjenesten, del B	8	Individuell hjemmeeksamen	A - F
Emne 7B	Sykepleierens kjernekompetanse i møte med mennesker med psykiske helseutfordringer	7	Skoleeksamen	A - F
Emne 8A	Sykepleierens kjernekompetanse i spesialisthelsetjenesten, del C Praksisstudier	12	Individuell avsluttende vurdering i klinisk dyktighet	Bestått/ ikke bestått
Emne 8B	Sykepleierens kjernekompetanse i spesialisthelsetjenesten til barn, unge og deres pårørende	3	Prosjekt - gruppeeksamen	Bestått/ ikke bestått
5. og 6. semester				
Emne 9	Sykepleierens kjernekompetanse i hjemmebaserte tjenester Praksisstudier	12	Individuell avsluttende vurdering i klinisk dyktighet	Bestått/ ikke bestått
Emne 10	Sykepleierens kjernekompetanse i psykisk helsearbeid Praksisstudier	12	Individuell avsluttende vurdering i klinisk dyktighet	Bestått/ ikke bestått
Emne 11	Sykepleierens kjernekompetanse i sykehjem med fokus på faglig ledelse Praksisstudier	12	Individuell avsluttende vurdering i klinisk dyktighet	Bestått/ ikke bestått
Emne 12	Sykepleierens kjernekompetanse i helsefremmende og forebyggende arbeid	6	Prosjekt - gruppeeksamen	A - F
Emne 13	Sykepleierens kjernekompetanse i kommunehelsetjeneste og samfunn	6	Skoleeksamen	A - F
Emne 14 A + B	Bacheloroppgave	12	Prosjektbeskrivelse	Bestått/ ikke bestått
			Hjemmeeksamen	A - F
Totalt		180		

6 STUDIETS ARBEIDS- OG UNDERVISNINGSFORMER

Læring skjer både individuelt og i samhandling med andre, og det vil derfor bli anvendt varierte arbeids- og undervisningsformer. Studiet vektlegger studentmedvirkning, studentaktive metoder og refleksjon.

Læring gjennom teoretiske og praktiske studier er avgjørende for at studenten skal utvikle kunnskapsbasert sykepleieutøvelse og faglig skjønn. Gjennom erfaringer med pasientsituasjoner i ulike kliniske kontekster skal studenten under veiledning utvikle kompetanse til å utøve sin yrkesrolle.

Bruk av informasjons- og kommunikasjonsteknologi er et viktig verktøy for læring. LDH benytter moderne metoder og digitale verktøy til å skape et helhetlig og effektivt læringsmiljø. Alle studenter tildeles nettbrett ved oppstart og må benytte PC eller Mac. Gjennom høgskolens IKT-plattform tilrettelegges det for effektiv samhandling mellom høgskole og student samt for en fleksibel studiesituasjon.

Ressursforelesninger benyttes for å gi en oversikt over emnets innhold, faglige problemstillinger og som grunnlag for videre arbeid. Forelesninger gis spesielt i forbindelse med introduksjon til nytt lærestoff.

Case-basert undervisning er en arbeidsform som bidrar til å se sammenhengen mellom relevant kunnskap og ulike pasientsituasjoner. Det benyttes både konstruerte og anonymiserte case som utgangspunkt for læring, kunnskapsutvikling og refleksjon.

Arbeidskrav innebærer ulike obligatoriske arbeidsoppgaver som gjennomføres i gruppe eller individuelt. Arbeidskravene er beskrevet i læringsplanen tilhørende hvert enkelt emne.

Læringsgrupper er formelle arbeidsgrupper som opprettes av høgskolen med faste og regelmessige møter gjennom utdanningen. Arbeidsformen i gruppene gir studentene innføring i gruppeprosesser og deltakelse i ulike former for gruppearbeid hvor faglig refleksjon og argumentasjon knyttet til kunnskapsområder og samarbeid er sentralt. Lærer deltar som veileder og/eller ressursperson.

Ferdighetslæring og simulering skal forberede til praksisstudier og legge til rette for refleksjon over kunnskap, erfaringer og opplevelser. Studentene trener på kliniske sykepleieferdigheter for å kunne se sammenhengen mellom egen utøvelse og relevante kliniske pasientsituasjoner. Undervisningen foregår i høgskolens ferdighetssenter med lærer som veileder og ressursperson.

Praksisstudier er en kombinasjon av læring i et "mester-lærling-forhold", læring gjennom selvstendig deltakelse i grupper på en avdeling/post/enhet, og gjennom veiledning av medstudent. I praksisstudier får studenten veiledning av sykepleiere i praksisfeltet samtidig som de arbeider med sykepleierens kjernekompetanse knyttet til konkrete pasientsituasjoner. Studentenes praksisstudier tilrettelegges i samarbeid mellom det kliniske felt og høgskolen. Praksisstudier vil foregå gjennom lengre sammenhengende perioder.

Prosjektarbeid som metode kan benyttes når studentene skal fordype seg i en sykepleiefaglig problemstilling. Prosjekt foregår vanligvis som gruppearbeid.

Semesteroppgaver er en fagtekst skrevet individuelt eller i gruppe.

Obligatorisk deltakelse i deler av studieprogrammet

Praksisstudier, inkludert læringsaktiviteter i ferdighetscenteret og deltagelse i læringsgrupper, er obligatorisk. Obligatorisk undervisning utover dette er beskrevet i læringsplanen for hvert emne.

Arbeidsinnsats og pensum

Ett og et halvt studiepoeng tilsvarer ca. 40 timers arbeidsinnsats. Til hvert emne er det oppgitt pensumlitteratur tilsvarende studiepoengene. Det beregnes 70-100 sider per studiepoeng. Pensum bygger på den kvalitativt beste og nyeste kunnskap. Deler av litteraturen er på engelsk.

7 VURDERINGSFORMER

Både arbeids- og vurderingsformene har som mål å gi høgskole og studenter informasjon om studieforløp og studiefremgang. De skal også sikre at samfunn, pasienter og pårørende vet at studenter som uteksamineres har nødvendige kvalifikasjoner som tilfredsstillende kravet til sykepleiefaglig forsvarlighet på et bachelornivå. Forutsetningene for å fremstille seg til eksamen eller prøve vil fremgå av læringsplanen i det enkelte emne.

Vurderingsuttrykk som blir brukt er gradert karakter A - F eller bestått/ikke bestått. Eksamener holdes i henhold til høgskolens forskrifter om studier og eksamen. Alle eksamener og praksisstudier bygger på hverandre og må gjennomføres etter fastsatt fagplan. Krav til beståtte forkunnskaper, interne prøver og godkjente arbeidskrav fremgår av emnenes læringsplaner.

Alle praksisperioder, eksamener og arbeidskrav må være gjennomført og bestått før studenten kan få vitnemål fra høgskolen.

Skikkethetsvurdering

Gjennom hele studiet blir det vurdert om studenten har faglige og personlige forutsetninger for å kunne fungere som sykepleier. Nærmere bestemmelser om vurdering av skikkethet omtales i Forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning (2006).

8 INTERNASJONALISERING

Dagens samfunn er preget av globalisering og internasjonalisering, noe som fører til kulturelt mangfold og samarbeid både innad i Norge og på tvers av landegrensene. Dette stiller krav til sykepleieres kompetanse og evne til å gi individuelt tilpasset sykepleie. Høgskolen skal utdanne samfunnsengasjerte og verdibevisste sykepleiere med høy faglig

kompetanse. Kulturforståelse og ferdigheter til å delta i interkulturell og internasjonal samhandling er en viktig del av bachelorprogrammet.

Kulturforståelse og et internasjonalt perspektiv er vektlagt i flere emner. Hvert år arrangeres det internasjonale seminarer for studenter og ansatte ved LDH. Det internasjonale engasjementet har vekt på kunnskapsutveksling og læring, og er forankret i LDHs grunnverdier. LDH er engasjert gjennom studentdrevne prosjekt, for eksempel innsamling av økonomiske midler for å sikre rent vann på barneskoler i området rundt Tanga i Tanzania.

Det er mulig å ta deler av utdanningen i utlandet. Studieopphold i utlandet kan gi nye faglige perspektiver, interkulturell kompetanse, økte språkkunnskaper og internasjonal erfaring. LDH har bilaterale avtaler og nettverksavtaler med institusjoner i Europa, Afrika, Nord–Amerika og Australia. Videre har høgskolen nettverksavtaler med høgskoler i Norden og Baltikum. Dette samarbeidet gir gode muligheter for student- og lærerutveksling både til og fra LDH. Varigheten på utvekslingen kan være 3 måneder eller ett semester. Studentutveksling vil særlig være aktuelt i tilknytning til emner i tredje studieår, men kan også gjennomføres i andre studieår. Undervisningen foregår ofte på engelsk.

9 STUDENTMEDVIRKNING

Det forventes at studenter i høyere utdanning har ansvar for gjennomføring av eget studium, blant annet gjennom å delta aktivt i alle tilrettelagte læringsaktiviteter.

Studentene må påse at de får med seg all informasjon som legges ut i studentkanaler, samt formidles i obligatoriske læringsaktiviteter. De må selv ta ansvar for å overholde fastsatte frister og påse at de er meldt opp til aktuelle eksamener.

Det forventes at studenter setter seg inn i aktuelle planer, forskrifter og lover som angår høgskolen generelt og eget studium.

Det forventes at studenter i høyere utdanning tar medansvar for utvikling av eget studium. Dette gjør de både gjennom å delta i evalueringer av ulike deler av studietilbudet, og ved å engasjere seg i studentdemokratiet, delta i høgskolens råd og utvalg, samt i ulike høringsinstanser og arbeidsgrupper de blir invitert til å delta i.

10 EMNEOVERSIKT

Emneoversikten gir en beskrivelse av hvert emne inkludert forventet læringsutbytte, innhold, arbeids- og undervisningsformer, samt vurderingsformer. Til hvert emne vil det bli utviklet en læringsplan som inneholder utdypende beskrivelse av emnet, læringsaktiviteter, obligatorisk pensum, samt utfyllende beskrivelse av eksamen med vurderingskriterier (der dette er aktuelt).

Læringsplanene gis ut i forkant av hvert semester.

10.1 Emne 1: Innføring i sykepleierens kjernekompetanse, del A

Emnenavn:	Innføring i sykepleierens kjernekompetanse, del A
Engelsk navn:	Introduction to the core competencies in nursing, part A
Studiepoeng:	15
Semester:	1. semester
Undervisningsspråk:	Norsk

Introduksjon:

Emnet gir en grunnleggende teoretisk og praktisk innføring i sykepleierens kjernekompetanse med hovedvekt på sykepleieren som kliniker og samarbeidspartner. Det legges vekt på kunnskaper som observasjoner, vurdering og handling, både i simulerte og konkrete pasientsituasjoner, knyttet til menneskets grunnleggende behov i et livsløpsperspektiv. Emnet gir også en innføring i kunnskaper, verdier og tradisjoner som er sentrale for sykepleie.

Forventet læringsutbytte:

Etter fullført emne forventes det at studenten kan:

Kunnskaper

- Forklare hva som er sykepleierens ansvars- og funksjonsområde
- Forklare sykepleieryrkets historiske og diakonale røtter, verdier samt kunnskapstradisjon
- Forklare aktuelt lovverk og helsevesenets organisering
- Anvende kunnskap om etikk samt yrkesetiske retningslinjer
- Anvende kunnskap om grunnleggende behov og begrunne hvordan sykepleieren kan assistere pasienten til å dekke grunnleggende behov
- Beskrive de ulike elementene i sykepleierens arbeids- og beslutningsprosess
- Forklare normalutvikling og dannelse av personlig identitet hos mennesker

Ferdigheter

- Delta i still på en kunnskapsbasert, forsvarlig og omsorgsfull måte til pasienter som ikke kan ivareta sine grunnleggende behov
- Utføre utvalgte sykepleieferdigheter etter Modell for praktisk ferdighetsutøvelse og gi faglige begrunnelser
- Arbeide kunnskapsbasert, skrive en fagtekst og bruke retningslinjer for oppgaveskriving
- Gjennomføre kildesøk og anvende forskningslitteratur

- Anvende kommunikasjonsferdigheter i arbeide med pasienter, pårørende og samarbeidspartnere
- Anvende kunnskap fra anatomi, fysiologi, mikrobiologi og samfunnsvitenskap inn i sykepleierelaterte problemstillinger

Generell kompetanse

- Reflektere faglig over egen og andres yrkesutøvelse
- Reflektere over pasientens sårbarhet, integritet og verdighet
- Vise respekt for pasient, pårørende, medarbeidere og lærere i studiearbeidet
- Ta ansvar i gruppearbeid ved å være aktiv og medvirke til å skape engasjement

Emnets innhold:

- Sykepleiens kjernekompetanse
- Å studere sykepleie
- Den diakonale og historiske sykepleietradisjonen
- Sykepleiens kunnskaps- og verdigrunnlag
- Kunnskapsbasert sykepleie
- Om å være pasient
- Helse og sykdom
- Faglig skjønn og omsorg
- Ferdighetslæring, PPS og Modell for praktisk ferdighetsutøvelse
- Grunnleggende behov: respirasjon, sirkulasjon, bevissthet, temperaturregulering, ernæring/væske, aktivitet, inaktivitet og immobilitet, søvn og hvile, eliminasjon, personlig hygiene, sosiale behov
- Hvem er den gamle pasienten?
- Sykepleieprosessen
- Helsetjenesten i den norske velferdsstaten
- Yrkesetikk og Yrkesetiske retningslinjer
- Hjelpende kommunikasjon
- Psykologi
- Helsejus
- Forskningsdag

Arbeids- og undervisningsformer:

Ressursforelesninger, læringsgrupper, ferdighetslæring.

Vurderingsformer:

Prøve i praktiske ferdigheter: Bestått / ikke bestått

Hjemmeeksamen i gruppe: A - F

10.2 Emne 2A og B: Medisinske og naturvitenskapelige emner, del A

Emnenavn:	Medisinske og naturvitenskapelige emner, del A 2A: Anatomi og fysiologi 2B: Mikrobiologi og hygiene
Engelsk navn:	2A: Anatomy and Physiology 2B: Microbiology and Hygiene
Studiepoeng:	2A: 12 2B: 3
Semester:	1. semester
Undervisningsspråk:	Norsk

Introduksjon:

Emnet omfatter mikrobiologi, hygiene og anatomi/fysiologi med biokjemi. Studentene skal tilegne seg kunnskap om menneskets anatomi og fysiologi, samt kunnskap og ferdigheter i mikrobiologi og hygiene relatert til sykepleie. Emnets temaer danner et grunnlag for observasjon og vurdering av menneskets grunnleggende behov og for å kunne utøve kunnskapsbasert, forsvarlig og omsorgsfull sykepleie.

Forventet læringsutbytte:

Etter fullført emne forventes det at studenten kan:

Kunnskaper

- Navngir anatomiske strukturer og organer i menneskekroppen
- Beskriver organers beliggenhet i forhold til hverandre
- Beskriver anatomisk oppbygning i betydningen
  - makroanatomisk: organ og organsystem
  - mikroanatomisk: celler og vev
- Beskriver de ulike organer og organsystemers oppgaver i kroppen
- Gjør rede for normal fysiologi i de ulike organene og organsystemene
- Gjør rede for reguleringsmekanismer og homeostase i den friske kroppen
- Forklare kroppens normalflora, smittestoffenes oppbygging og egenskaper
- Forklare de vanligste mikroorganismene og hvilke infeksjoner disse kan gi
- Forklare om smitte, smitteveier og smitteforebyggende tiltak

Ferdigheter

- Kan formidle grunnleggende kunnskap om menneskekroppens anatomi og organsystemer, samt fysiologiske og biokjemiske prosesser
- Anvende kunnskap om kroppens normale funksjoner til sykepleiefaglige vurderinger og tiltak
- Utføre hygienetiltak med nøyaktighet og basert på basale smittevernrutiner

Generell kompetanse

- Erkjenner at kunnskap i emnet har betydning for utøvelse av faglig forsvarlig sykepleie

Emnets innhold:

- Hygiene, smittevern i helsetjenesten
- Mikrobiologi, mikrober, infeksjoner og infeksjonsforsvar
- Anatomi/fysiologi med biokjemi

Arbeids- og undervisningsformer:

Ressursforelesninger, oppgaveløsninger, nettbasert læring, ferdighetslæring

Vurderingsformer:

2A: Skoleeksamen, Nasjonal eksamen: A - F

2B: Skoleeksamen, multiple choice: A - F

10.3 Emne 3: Innføring i sykepleierens kjernekompetanse, del B

Emnenavn:	Innføring i sykepleierens kjernekompetanse, del B
Engelsk navn:	Introduction to the core competencies in nursing, part B
Studiepoeng:	20
Semester:	2. semester
Undervisningsspråk:	Norsk

Introduksjon:

Emnet omfatter teoretiske og praktiske studier og gir en utdypning av sykepleierens arbeid som kliniker og samarbeidspartner. Studenten skal utvikle handlingskompetanse i møte med pasienter med stabile og avklarte sykdomstilstander.

Studenten arbeider med å utvikle klinisk kunnskap om observasjoner, vurdering og handling knyttet til pasienter med noen utvalgte sykdomstilstander som skyldes svikt i grunnleggende behov. Videre arbeider studenten med kunnskap og verdier knyttet til samhandling med pasienter, pårørende og medarbeidere.

Forventet læringsutbytte:

Etter fullført emne forventes det at studenten kan:

Kunnskaper

- Identifisere sykepleierens ansvars- og funksjonsområde
- Anvende sykepleierens arbeids- og beslutningsprosess til pasienter med avklarte og stabile sykdomstilstander
- Vise til innhold i lovverk, samt politiske føringer som gjelder for helsevesenet
- Anvende kunnskap om etikk og yrkesetiske retningslinjer i teoretisk arbeid og i det kliniske felt
- Forklare kulturbegrepet og vise til forskjeller og likheter mellom mennesker i et flerkulturelt samfunn
- Forklare psykologi knyttet til persepsjon, sosialpsykologi, psykiske lidelser, problemløsning og kritisk tenkning
- Gjenkjenne aktuelle diakonale utfordringer i dagens samfunn

Ferdigheter

- Utføre sykepleie på en kunnskapsbasert, forsvarlig og omsorgsfull måte til pasienter som helt eller delvis ikke kan ivareta sine grunnleggende behov
- Utføre utvalgte sykepleieferdigheter i henhold til Modell for praktisk ferdighetsutøvelse
- Arbeide kunnskapsbasert med kliniske problemstillinger
- Gjennomføre og tilpasse stell av pasienter med et godt håndlag, samt ivareta pasientens integritet og verdighet
- Identifisere etisk problematiske situasjoner i det kliniske felt
- Anvende hygieniske retningslinjer og håndtere medisinsk utstyr forsvarlig
- Dokumentere og rapportere observasjoner og handlinger muntlig og skriftlig i henhold til forskrifter og lovverk
- Beherske grunnleggende kommunikasjonsferdigheter tilpasset ulike pasientsituasjoner

- Samarbeide med pasienter, pårørende og samarbeidspartnere
- Håndtere legemidler i henhold til forskrifter og retningslinjer, under tilsyn av sykepleier
- Anvende retningslinjer for oppgaveskriving
- Gjennomføre kildesøk og anvende forskningslitteratur

Generell kompetanse

- Reflektere faglig over egen og andres sykepleiepraksis
- Reflektere over egen evne til å utføre omsorgsfull og forsvarlig sykepleie
- Vise respekt for pasient, pårørende, medarbeidere og lærere i studiearbeidet
- Ta ansvar og vise selvstendighet for egen læring i klinisk yrkesutøvelse og i gruppearbeid
- Identifisere seg med sykepleierollen, og utvikle et faglig språk
- Vurdere og dokumentere egen læringsprosess

Læringsutbyttene gjelder for teori og praksisstudier. Dette spesifiseres i emnets læringsplan og i vurderingsskjema for praksis.

Emnets innhold:

- Teoretiske og praktiske studier
- Sykepleierens arbeid som kliniker og samarbeidspartner
- Pasienter med stabile og avklarte sykdomstilstander
- Klinisk kompetanse om observasjoner, vurdering og handling knyttet til pasienter med noen utvalgte sykdomstilstander som skyldes svikt i grunnleggende behov
- Samhandling med pasienter, pårørende og medarbeidere.

Arbeids- og undervisningsformer:

Ressursforelesninger, casebasert undervisning, ferdighetslæring og simulering, læringsgrupper, praksisstudier

Vurderingsformer:

Prøve i praktiske ferdigheter må være bestått før studenten kan starte i praksisstudier i emne 3.

Emne 1 og praksisstudier må være bestått før studenten kan fremstille seg til skoleeksamen i emne 3.

Praksisstudier: Bestått / ikke bestått

Todelt eksamen med karakterskala: A - F

- Semesteroppgave: 25%
- Skoleeksamen: 75%

10.4 Emne 4: Medisinske og naturvitenskapelige emner, del B

Emnenavn:	Medisinske og naturvitenskapelige emner, del B
Engelsk navn:	Patophysiology, Pharmacology and Nutrition, part B
Studiepoeng:	10
Semester:	2. semester
Undervisningsspråk:	Norsk

Introduksjon:

Emnet omfatter patofysiologi, sykdomslære, ernæringslære og farmakologi med legemiddelregning. Dette er kunnskaper som danner grunnlag for sykepleieres evne til observasjon og vurdering av pasienters tilstand. Hensikten med emnet er at studentene lærer betydningen av relevante kunnskaper og ferdigheter knyttet til årsaksforhold, symptomer, diagnostikk og behandling av ulike sykdommer.

Forventet læringsutbytte:

Etter fullført emne forventes det at studenten kan:

Kunnskaper

- Forklare patologiske prosesser og patofysiologi
- Forklare årsaker, symptomer, diagnostikk, komplikasjoner og behandling av utvalgte sykdomstilstander
- Forklare aldringens fysiologi, aldersrelaterte tilstander/sykdommer
- Forklare næringsstoffer, vitaminer, mineraler og sporstoffer, samt menneskers energi- og væskebehov
- Forklare årsaker til og forebygging av ernæringssvikt, og forklare ernæring som behandlingstiltak
- Forklare farmakodynamikk og farmakokinetikk, bivirkninger og interaksjoner
- Forklare virkning og bivirkning av utvalgte medikamenter
- Forklare korrekt håndtering og administrering av legemidler

Ferdigheter

- Vurdere menneskers ernæringsstatus
- Håndtere og administrere legemidler forsvarlig under tilsyn av sykepleier
- Utføre korrekt legemiddelregning

Generell kompetanse

- Vise forståelse for at kunnskap i naturvitenskapelige fag er nødvendig for å utøve faglig forsvarlig og omsorgsfull sykepleie

Emnets innhold:

- Generell patofysiologi
- Sykdomslære, utvalgte diagnoser
- Medikamenthåndtering
- Medikamentregning
- Farmakologi
- Ernæringslære

Arbeids- og undervisningsformer:

Ressursforelesninger, casebasert undervisning, oppgaveløsning, nettbasert læring

Vurderingsformer:

Eksamen i emne 2 må være bestått før studenten kan fremstille seg til eksamen i emne 4.

Skoleeksamen: A - F

Prøve i legemiddelregning: Bestått / ikke bestått

10.5 Emne 5: Sykepleierens kjernekompetanse i spesialisthelsetjenesten, del A

Emnenavn:	Sykepleierens kjernekompetanse i spesialisthelsetjenesten, del A
Engelsk navn:	Core nursing competencies in the specialist health service, part A
Studiepoeng:	18
Semester:	3. semester
Undervisningsspråk:	Norsk

Introduksjon:

Emnet omfatter teoretiske og praktiske studier med fokus på sykepleieren som kliniker og samarbeidspartner i spesialisthelsetjenesten. Sykepleierens samhandling med egen og andre faggrupper for å fremme sammenhengende og forutsigbare behandlingsforløp står sentralt. Studenten skal arbeide med å fremme helse og forebygge forverring av sykdom hos pasienter, samt utvikle handlingskompetanse til pasienter i akutte, uavklarte og/eller ustabile situasjoner. Livsløpsperspektivet inngår i ulike tema.

Studenten skal integrere teoretisk, erfarings- og forskningsbasert kunnskap i yrkesutøvelsen.

Praksisstudier i medisinske og kirurgiske enheter dekker forebygging, diagnostikk og behandling, med sykepleie til pasienter i døgnåpne sengeavdelinger, døgneheter og ambulant virksomhet.

Forventet læringsutbytte:

Etter fullført emne forventes det at studenten kan:

Kunnskaper

- Gjøre rede for pasientens behov for sykepleie i akutte, uavklarte og ustabile situasjoner
- Anvende sykepleierens arbeids- og beslutningsprosess til pasienter i akutte, uavklarte og ustabile situasjoner
- Vise kunnskap om pasienter og pårørendes reaksjoner på sykdom og lidelse og forklare ulike mestringsstrategier
- Anvende kunnskap om kommunikasjon og pedagogikk med tilhørende verktøy og metoder
- Forklare pasienters behandlingsforløp
- Vise kunnskap om pasientsikkerhet og kvalitetsindikatorer
- Anvende kunnskap fra forskning i muntlig og skriftlig arbeid

Ferdigheter

- Anvende kunnskap fra medisinske, naturvitenskaplige og sykepleiefaglige emner i forebygging og helsefremming, behandling, lindring og rehabilitering av pasienter i spesialisthelsetjenesten
- Utføre helsefremmende, forebyggende, behandlende og rehabiliterende sykepleie ved svikt i ivaretagelse av grunnleggende behov, samt ved lidelse og smerte, ved å anvende sykepleierens arbeids- og beslutningsprosess
- Utøve faglig forsvarlig og omsorgsfull sykepleie i samsvar med yrkesetiske retningslinjer, verdier og gjeldende lovverk

- Beherske grunnleggende kommunikasjonsferdigheter tilpasset ulike pasientsituasjoner
- Anvende sykepleierens undervisende funksjon til pasienter, pårørende og medarbeidere
- Utføre utvalgte sykepleieferdigheter og anvende medisinsk utstyr og IKT på en slik måte at pasientens sikkerhet og velvære blir ivaretatt
- Beherske hygieniske retningslinjer
- Håndtere og administrere legemidler på en forsvarlig måte og beherske legemiddelregning
- Dokumentere sykepleie innenfor faglige, juridiske og teknologiske rammer
- Samhandle med pasient, pårørende og medarbeidere tverrfaglig og tverretattlig, samt bidra til et forutsigbart behandlingsforløp
- Etterspørre og anvende praksisstedets kvalitetssystem, søke opp ny kunnskap og anvende kunnskapskilder kritisk

Generell kompetanse

- Ivareta pasientens rett til medbestemmelse og medvirkning
- Reflektere over yrkesetiske problemstillinger i sykepleiepraksis og begrunne handlingsvalg
- Identifisere situasjoner hvor menneskeverdet kan være truet og påvirke til faglig forsvarlig og omsorgsfull helsehjelp
- Reflektere over og vurdere egen yrkesutøvelse
- Vurdere og dokumentere egen læringsprosess
- Ta ansvar og vise selvstendighet for egen læring i klinisk yrkesutøvelse og i gruppearbeid

Læringsutbyttene gjelder for teori- og praksisstudier. Dette spesifiseres i emnets læringsplan og i vurderingsskjema for praksis.

Emnets innhold:

- Sykepleieren som kliniker og samarbeidspartner på sykehus
- Sykepleiens kunnskapsgrunnlag relatert til pasienter og pårørende i akutte, uavklarte og ustabile situasjoner
- Kommunikasjon og samhandling i ulike pasientsituasjoner
- Sykepleierens helsefremmende, forebyggende, behandlende og rehabiliterende funksjon i akutte, uavklarte og ustabile pasientsituasjoner
- Kunnskapsbasert sykepleie og sykepleierens arbeids- og beslutningsprosess
- Sykepleie relatert til svikt i ivaretagelse av grunnleggende behov på grunn av sykdom og iverksatt behandling
- Pre-, per- og postoperativ sykepleie
- Menneskers ulike reaksjoner på sykdom og smerte
- Tverrprofesjonell samhandling i behandlingsteamet og på ulike nivå i pasientens behandlingsforløp
- Kliniske sykepleieferdigheter, medisinsk teknisk utstyr og IKT
- Legemiddelhåndtering og legemiddelregning
- Dokumentasjon av sykepleie – faglige, juridiske og teknologiske rammer
- Pasientsikkerhet og kvalitetsindikatorer i sykepleie
- Pasientundervisning og veiledning

- Etiske og estetiske utfordringer relatert til sykepleie
- Kulturforståelse, livssyn, verdier og relasjoner i profesjonell praksis
- Utfordringer knyttet til kunnskapsbasert praksis, inkl. litteratursøk og kritisk vurdering av fag- og forskningsartikler

Arbeids- og undervisningsformer:

Ressursforelesning, læringsgrupper, casebasert undervisning, ferdighetslæring og simulering, praksisstudier.

Vurderingsformer:

Alle emner fra 1. studieår og praksisstudier i 3. semester (emne 5) må være bestått før studenten kan fremstille seg til eksamen i emne 5.

Praksisstudier: Bestått / ikke bestått

Individuell hjemmeeksamen 48 timer: A – F

10.6 Emne 6: Medisinske og naturvitenskapelige emner, del C

Emnenavn:	Medisinske og naturvitenskapelige emner, del C
Engelsk navn:	Medical and natural science topics, part C
Studiepoeng:	12
Semester:	3. semester
Undervisningsspråk:	Norsk

Introduksjon:

Emnet består av sykdomslære, farmakologi og medisinsk- og kirurgisk behandling til pasienter i akutte, uavklarte og ustabile situasjoner. Emnet bidrar til en nødvendig kunnskapsbase for utøvelse av sykepleie.

Undervisningen bygger på emne 4 som omhandler årsaksforhold, diagnostikk og behandling av enkelte sykdommer og lidelser. Det forventes at kunnskap fra emne 6 integreres i andre emner.

Forventet læringsutbytte:

Etter fullført emne forventes det at studenten kan:

Kunnskaper

- Gjøre rede for patologiske prosesser, forekomst, årsak, symptomer, diagnostikk, behandling, prognose og om mulig forebygging til utvalgte medisinske og kirurgiske tilstander
- Forklare utvalgte medikamentgrupper med vekt på administrasjonsform, virkning, bivirkning og interaksjoner
- Forklare individuelle risikofaktorer for somatisk sykdom som for eksempel livsstil, samt vurderer risikofaktorer av miljømessig karakter som kan ha betydning for utvikling av somatisk sykdom
- Forklare det normale svangerskap og utvalgte patologiske tilstander knyttet til svangerskap
- Forklare utvalgte anerkjente metoder innen komplementær og alternativ medisin

Generell kompetanse

- Vise forståelse for at kunnskap i medisinske og naturvitenskapelige fag er nødvendig for å utøve faglig forsvarlig og omsorgsfull sykepleie

Emnets innhold:

- Diagnostikk, behandling og forebygging av medisinske og kirurgiske sykdommer, og lidelser
- Rehabilitering
- Traumatologi
- Pasienter med multiple og sammensatte tilstander
- Farmakologi
- Anestesi og væsketerapi
- Alternativ behandling
- Obstetrikk

Arbeids- og undervisningsformer:

Ressursforelesninger og nettressurser

Vurderingsformer:

Alle emner fra 1. studieår må være bestått før studenten kan fremstille seg til eksamen i emne 6.

Skoleeksamen: A – F

10.7 Emne 7A: Sykepleierens kjernekompetanse i spesialisthelsetjenesten, del B

Emnenavn:	Sykepleierens kjernekompetanse spesialisthelsetjenesten, del B
Engelsk navn:	Core nursing competencies in the specialist health service, part B
Studiepoeng:	8 Sykepleiers kjernekompetanse (4) Medisinske og naturvitenskapelige emner (4)
Semester:	4. semester
Undervisningsspråk:	Norsk

Introduksjon:

Et sentralt tema er faglige og etiske utfordringer i møte med voksne og eldre pasienter med nedsatt funksjonsevne og/eller komplekse sykdomsbilder og deres behov for sykepleie i ulike behandlingsforløp. Sykepleieren som kliniker og samhandlingspartner utdypes og knyttes til sykepleie i spesialisthelsetjenesten. Emnet er en videreføring av emne 5.

Emnet vektlegger sykepleieren som samarbeidspartner med pasienter, pårørende, egen og andre faggrupper. I tillegg gis en innføring i lovverk og helsepolitiske føringer for spesialisthelsetjenesten, herunder kvalitetsarbeid og pasientsikkerhet.

Forventet læringsutbytte:

Etter fullført emne forventes det at studenten kan:

Kunnskaper

- Gjøre rede for sykepleierens ansvars- og funksjonsområde i møte med voksne og eldre pasienter med nedsatt funksjons evne og/eller komplekse sykdomsbilder
- Gjøre rede for kroppens aldringsprosesser og deres konsekvenser for funksjonssvikt, akutt og kronisk sykdom, behandling og rehabilitering
- Gjøre rede for psykiske lidelser hos eldre; mulige årsaker, symptomer, utredning og behandling
- Forklare virkning, bivirkning og interaksjoner hos hovedgrupper av legemidler som brukes i den medisinske behandlingen, og gjøre rede for uheldige konsekvenser av polyfarmasi og legemiddelbehandling hos eldre
- Gjøre rede for pårørendes utfordringer og opplevelser i omsorgsarbeid for nærstående med nedsatt funksjonsevne, eldre nærstående og for nærstående med demens
- Forklare spesialisthelsetjenestens ansvarsområde, ramme faktorer, lover og forskrifter
- Gjøre rede for pasientens rettigheter og sykepleierens plikter slik disse er formulert i lover og forskrifter
- Gjøre rede for sykehuset som organisasjon, sykepleierens arbeidsvilkår og faglig ledelse og organisering knyttet til eget fagområde
- Gjøre rede for tverrprofesjonell og tverretatlig samarbeid og ulike faglige og etiske utfordringer knyttet til helhetlige behandlingsforløp for voksne og eldre mennesker med nedsatt funksjonsevne og/eller komplekse sykdomsbilder

Ferdigheter

- Anvende kunnskap fra ulike fagområder i kartlegging, vurdering, planlegging, prioritering og utøvelse av sykepleie til voksne og eldre pasienter med nedsatt funksjonsevne og/eller komplekse sykdomsbilder i ulike behandlingsforløp
- Formulere sentralt fagstoff muntlig, skriftlig og gjennom andre relevante uttrykksformer
- Anvende kunnskapsbasert metode for å finne svar på kliniske problemstillinger
- Kritisk vurdere innhold i informasjon og fagstoff

Generell kompetanse

- Reflekterer over sentrale etiske problemstillinger
- Argumentere for etiske handlingsvalg
- Utveksle synspunkter og erfaringer med medstudenter og lærer

Emnets innhold:

- Sykepleiens kunnskapsgrunnlag knyttet til sykdom hos voksne og eldre med kroniske, sammensatte og/eller langvarige lidelser i ulike behandlingsforløp
- Sykepleie relatert til svikt i eldre pasienters ivaretagelse av grunnleggende behov på grunn av sykdom, nedsatt funksjonsnivå og iverksatt behandling
- Sykepleie til akutt syke eldre
- Alderspsykiatri
- Pårørende til eldre pasienter, pasienter med demenssykdom og til mennesker med kronisk sykdom
- Eldre og legemidler, herunder polyfarmasi
- Helhetlige pasient- og behandlingsforløp
- Kvalitetsutvikling i helsetjenester og pasientsikkerhet
- Tverrprofesjonell og tverretatlig samhandling på ulike nivå i pasientens behandlingsforløp
- Helsepolitikk, solidaritetsaspekter og prioriteringer
- Spesialisthelsetjenestens ansvar og rammefaktorer, lover og forskrifter
- Sykepleiefaglige utfordringer i møte med pasienter med annen etnisk bakgrunn
- Etiske problemstillinger relatert til sykepleie
- Kunnskapsbasert sykepleie, inkludert litteratursøk

Arbeids- og undervisningsformer:

Ressursforelesninger, læringsgrupper, casebasert undervisning, ferdighetslæring og simulering

Vurderingsformer:

Emne 8A (praksis) og eksamen i emne 5 må være bestått før studenten kan fremstille seg til eksamen i emne 7A.

Individuell hjemmeeksamen 48 timer: A - F

10.8 Emne 7B: Sykepleierens kjernekompetanse i møte med mennesker med psykiske helseutfordringer

Emnenavn:	Sykepleierens kjernekompetanse i møte med mennesker med psykiske helseutfordringer
Engelsk navn:	Core nursing competencies in encountering people with mental health issues
Studiepoeng:	7 Sykepleiers kjernekompetanse (4) Medisinske og naturvitenskapelige emner (3)
Semester:	4. semester
Undervisningsspråk:	Norsk

Introduksjon:

Emnet omhandler sykepleierens kjernekompetanse i psykisk helsearbeid. Sentralt er sykepleieren som kliniker og samarbeidspartner. Studenten får innføring i hovedgruppene av psykiske lidelser, med fokus på mulige årsaker, symptomer, utredning, behandling og sykepleieintervensjoner. Hensikten med emnet er at studenten får kunnskap om psykisk helse (risikofaktorer og beskyttelsesfaktorer) og psykiske lidelser, som grunnlag for å utvikle handlingsberedskap i møte med mennesker med psykiske helseutfordringer.

Prosjekt "Oslo by night" er to fordypningsuker i diakonal praksis.

Studentene utfordres gjennom forelesninger og oppsøkende praksis til å arbeide med problemstillinger knyttet til sårbare og underprioriterte grupper i samfunnet nasjonalt og internasjonalt. Studentene engasjeres både personlig, faglig og som helsepolitiske aktører.

Forventet læringsutbytte:

Etter fullført emne forventes det at studenten kan:

Kunnskaper

- Gjøre rede for ulike psykiske lidelser; mulige årsaker, symptomer, utredning og behandling
- Gjøre rede for hvordan psykiske lidelser påvirker menneskets grunnleggende behov, ressurser og mestringsevne
- Gjøre rede for risikofaktorer, og helsefremmende og forebyggende faktorer av individuell og miljømessig karakter
- Gjøre rede for rusrelaterte helseplager og sammenhenger mellom rus og psykisk helse
- Gjøre rede for sykepleierens arbeids- og beslutningsprosess til pasienter og brukere innen psykisk helsearbeid
- Gjøre rede for kommunikasjon og relasjonsbygging som fremmer psykisk helse
- Forklare virkning og bivirkning av hovedgrupper av psykofarmaka og uheldige konsekvenser av polyfarmasi
- Gjøre rede for sammenhenger mellom psykisk helse og somatisk helse
- Gjøre rede for etiske og juridiske problemstillinger i psykisk helsearbeid, identifisere etiske dilemmaer og argumentere for aktuelle handlingsvalg
- Gjøre rede for tverrprofesjonell og tverretatlig samarbeid og sykepleierens rolle i psykisk helsearbeid.

Generell kompetanse

- Reflektere over konkrete og aktuelle diakonale utfordringer i vår tid og forholdet mellom diakonal praksis og velferdsstatens tjenester

Emnets innhold:

- Ulike perspektiver på psykisk helse
- Risikofaktorer for psykiske lidelser på individ-, gruppe- og samfunnsnivå
- Barn og unges psykiske helse
- Traumer og overgrep
- Bedringsprosesser, brukermedvirkning, empowerment og resiliens
- Medisinsk perspektiv på psykiske lidelser og behandling
- Psykofarmaka
- ROP- rusavhengighet og psykisk lidelse
- Kommunikasjon, virksomme relasjoner og miljøterapi
- Sykepleie til psykotiske pasienter, til pasienter med stemningslidelser, til pasienter som gjør selvskaade og til pasienter som er selvmordstruede
- Skadereduksjon
- Kognitiv terapi
- Psykisk helse og kultur
- Makt, tvang, autonomi og verdighet
- Pasientrettigheter og gjeldende lovverk
- Organisering av psykisk helsevern og pasientforløp

Arbeids- og undervisningsformer:

Ressursforelesninger, prosjektarbeid

Vurderingsformer:

For å fremstille seg til eksamen må studenten ha bestått 1. studieår.

Skoleeksamen: A - F

10.9 Emne 8A: Sykepleierens kjernekompetanse i spesialisthelsetjenesten, del C

Emnenavn:	Sykepleierens kjernekompetanse i spesialisthelsetjenesten, del C
Engelsk navn:	Core nursing competencies in the specialist health service, part C
Studiepoeng:	12
Semester:	4. semester
Undervisningsspråk:	Norsk

Introduksjon:

Emnet består av praksisstudier i spesialisthelsetjenesten og bygger videre på kunnskaper og praksisstudier fra emne 5. Fokus er sykepleieren som kliniker, samarbeidspartner, leder og fagutvikler. I spesialisthelsetjenesten møter studentene pasienter i ulike alder med sammensatte og komplekse sykdomstilstander. Sykepleierens samhandling med egen og andre faggrupper for å fremme sammenhengende og forutsigbare behandlingsforløp står sentralt. Studenten skal integrere teoretisk, erfarings- og forskningsbasert kunnskap i yrkesutøvelsen, samt utvikle handlingskompetanse i sykepleie når pasienter er i akutte, ustabile eller uavklarte situasjoner.

Forventet læringsutbytte:

Etter fullført emne forventes det at studenten kan:

Kunnskaper

- Anvende kunnskap innenfor sykepleierens funksjons- og ansvarsområder i spesialisthelsetjenesten
- Gjøre rede for relevant medisinsk og kirurgisk behandling av pasienter tilknyttet praksisstedet

Ferdigheter

- Anvende kunnskap fra medisinske, naturvitenskaplige og sykepleiefaglige emner i forebygging og helsefremming, behandling, lindring og rehabilitering av pasienter i spesialisthelsetjenesten
- Anvende sykepleierens arbeids- og beslutningsprosess til pasienter i ulike alder med sammensatte og komplekse sykdomstilstander
- Utføre praktiske sykepleieferdigheter og anvende medisinsk utstyr og IKT på en slik måte at pasientens sikkerhet og velvære blir ivaretatt
- Utføre faglig forsvarlig og omsorgsfull sykepleie i samsvar med Yrkesetiske retningslinjer, høgskolens verdier og gjeldende lovverk, og begrunne handlingsvalg med utgangspunkt i etikk- og fagkunnskap
- Benytte ulike datakilder som grunnlag til å prioritere og se sammenheng og helhet i pasientbehandlingen
- Tilpasse kommunikasjon, kulturforståelse og samhandling til pasienters og pårørendes reaksjoner på sykdom og lidelse
- Formulere faglige problemstillinger i praksis gjennom kritisk refleksjon
- Anvende sykepleierens undervisende funksjon til pasienter, pårørende og medarbeidere
- Beherske hygieniske retningslinjer

- Håndtere og administrere legemidler på en faglig forsvarlig måte, inkludert legemiddelregning
- Kombinere faglig kunnskap og anvende relevante verktøy inn i tverrprofesjonelt samarbeid for å ivareta pasientsikkerhet
- Dokumentere og rapportere relevante og nødvendige opplysninger innenfor faglige, juridiske og teknologiske rammer
- Samhandle med pasient, pårørende og medarbeidere tverrfaglig og tverretattlig for å sikre kvalitativt gode behandlingsforløp
- Anvende relevant forskningslitteratur og vurdere denne kritisk for å fremskaffe kunnskap for å løse kliniske problemstillinger

Generell kompetanse:

- Reflektere over etiske og yrkesetiske problemstillinger i praksis og diskutere handlingsvalg
- Ivareta pasientens rett til medvirkning
- Utvise en kritisk - analytisk holdning til helsetjenesten på praksisstedet
- Vise selvstendighet i oppfølging av pasienter gjennom planlegging, organisering og koordinering av arbeidet
- Vurdere, dokumentere og kvalitetssikre egen læringsprosess og egen sykepleieutøvelse gjennom aktiv deltakelse og ved gjennomføring av høgskolens arbeidskrav

Emnets innhold:

Praksisstudier i medisinsk eller kirurgisk enhet

Arbeids- og undervisningsformer:

Praksisstudier, praksisgrupper

Vurderingsformer:

For å kunne starte i praksisstudiene må praksis i emne 5 være bestått.

Praksisstudier: Bestått / ikke bestått

10.10 Emne 8B: Sykepleierens kjernekompetanse i spesialisthelsetjenesten til barn, unge og deres pårørende

Emnenavn:	Sykepleierens kjernekompetanse i spesialisthelsetjenesten til barn, unge og deres pårørende
Engelsk navn:	Core nursing competencies in the specialist health service with children, youth and their next of kin
Studiepoeng:	3
Semester:	4. semester
Undervisningsspråk:	Norsk

Introduksjon:

Emnet gir en teoretisk innføring i sykepleierens kjernekompetanse knyttet til barn, unge og deres pårørende når de er innlagt i sykehus, samt tverrfaglig og tverretatlig samarbeid. Studentene arbeider prosjektbasert med en selvvalgt problemstilling.

Forventet læringsutbytte:

Etter fullført emne forventes det at studenten kan:

Kunnskaper

- Gjøre rede for behov for sykepleie, omsorg og behandling i spesialisthelsetjenesten, for nyfødte, barn, ungdom og deres pårørende
- Forklare obstetikk og føde - barselomsorg
- Vise kunnskap om Pasientrettighetsloven, Helsepersonelloven og Forskrift om barn i helseinstitusjon
- Forklare barnets normalutvikling og utviklingsavvik
- Vise kunnskap om tverrprofesjonelt og tverretatlig samarbeid
- Vise kunnskap om habilitering, både pasient- og brukersperspektiv

Ferdigheter

- Arbeide kunnskapsbasert med kliniske problemstillinger
- Anvende fag- og forskningslitteratur kritisk inn i prosjektarbeidet
- Beherske prosjektarbeid som metode i arbeidet med emnet

Generell kunnskap

- Identifisere og reflektere over verdier og yrkesetiske problemstillinger knyttet til tema, både skriftlig og muntlig

Emnets innhold:

- Kunnskapsbasert sykepleie knyttet til klinisk pediatri og pediatrik sykepleie
- Forebygging og behandling når pasienten er akutt, kronisk og/eller kritisk syk
- Juridiske og etiske problemstillinger i sykepleie til barn, unge og pårørende på sykehus
- Mishandling, misbruk og omsorgssvikt av barn og ungdom
- Brukererfaringer i et barn – ungdomsperspektiv
- Kommunikasjon og samhandling med akutt, kronisk og kritisk syke barn og ungdom og deres pårørende
- Prosjektarbeid som metode for fagutvikling

- Verdier i praksis; blant annet familiefokusert tilnærming, mor-barn vennlig avdeling, og det kompetente og autonome barnet

Arbeids- og undervisningsformer:

Ressursforelesninger, prosjektarbeid

Vurderingsformer:

For å kunne gjennomføre emne 8B må 1. studieår være bestått.

Prosjektoppgave med fremlegg: Bestått / ikke bestått

10.11 Emne 9: Sykepleierens kjernekompetanse i hjemmebaserte tjenester

Emnenavn:	Sykepleierens kjernekompetanse i hjembaserte tjenester
Engelsk navn:	Community Health Nursing, Clinical Practice
Studiepoeng:	12
Semester:	5. eller 6. semester
Undervisningsspråk:	Norsk

Introduksjon:

Emnet omfatter sykepleieren som kliniker og samarbeidspartner i møte med pasienter med kroniske, langvarige og/eller sammensatte lidelser og deres pårørende, når de mottar helse- og omsorgstjenester i eget hjem, eller ved tidsavgrenset opphold på institusjon med en klar målsetting om å skulle hjem. Tjenestetilbudet retter seg mot alle aldersgrupper, men syke eldre utgjør en sentral pasientgruppe.

Studenten skal videreutvikle kjernekompetanse i sykepleie til pasienter med komplekse og sammensatte lidelser og integrere teoretisk, erfarings- og forskningsbasert kunnskap i yrkesutøvelsen. Det er fokus på sykepleieren som fagutvikler og leder av eget fag, tverrprofesjonell og tverretatlig samhandling, helhetlige behandlingsforløp og faglig ledelse.

Forventet læringsutbytte:

Etter fullført emne forventes det at studenten kan:

Kunnskaper

- Vise kunnskap om politiske føringer og organiseringen av kommunale helse- og omsorgstilbud

Ferdigheter

- Anvende kunnskap fra ulike fagområder i kartlegging, vurdering, prioritering, planlegging, utøvelse og evaluering av sykepleie til en gruppe pasienter med nedsatt funksjonsevne, kroniske, og/eller komplekse sykdomsbilder
- Anvende kunnskap om helsefremmende faktorer, risikofaktorer, empowerment og miljøterapeutiske tiltak for å bidra til et helsefremmende miljø for pasienten
- Utføre sykepleie selvstendig basert på kunnskap og faglig-moralsk skjønn, samt begrunne handlingsvalg
- Utvise godt og hensiktsmessig håndlag
- Kommunisere og samhandle profesjonelt med pasienter og pårørende
- Dokumentere sykepleien forskriftsmessig
- Vurdere spesifikke hygieniske utfordringer på praksisstedet, anvende hygieniske retningslinjer og forebygge smittespredning mellom hjem
- Håndtere legemidler forsvarlig i tråd med regelverk og kvalitetssystem
- Ledes sykepleien til en gruppe pasienter, deres pårørende og medarbeidere i teamet og delta aktivt i tverrfaglig og tverretatlig samarbeid
- Anvende pedagogiske prinsipper i undervisning og veiledning av pasienter, pårørende og medarbeidere
- Etterspørre og delta i praksisstedets program for undervisning og fagutvikling, samt delta med egen undervisning og bidra til kompetanseoppbygning i avdelingen

- Etterspørre og anvende praksisstedets kvalitetssystem
- Handle reflektert ut fra fagkunnskap og etiske prinsipper og i samsvar med gjeldende lover og forskrifter, samt Yrkesetiske retningslinjer

Generell kompetanse

- Vise respekt, omsorg og situasjonsforståelse i møte med pasienter og pårørende og ivareta den enkelte pasients og pårørendes integritet
- Erkjenne og vedkjenne seg et faglig og personlig ansvar for egne handlinger og vurderinger, samt sitt profesjonelle og etiske ansvar i samfunnet
- Identifisere og reflektere over aktuelle etiske problemsstillinger, argumentere for etiske handlingsvalg og handle ut fra fagkunnskap, etiske prinsipper og Yrkesetiske retningslinjer
- Identifisere brudd på faglige, etiske og kollegiale grunnprinsipper, bidra til konstruktive løsninger og veilede i vanskelige situasjoner
- Vurdere, dokumentere og kvalitetssikre egen læringsprosess og egen sykepleieutøvelse gjennom aktiv deltakelse og ved gjennomføring av høgskolens arbeidskrav
- Utvise en kritisk - analytisk holdning til helsetjenesten på praksisstedet og medvirke i endringsarbeid

Emnets innhold:

Praksisstudier i hjembaserte tjenester

Arbeids- og undervisningsformer:

Praksisstudier, praksisgrupper

Vurderingsformer:

Alle emner fra 2. studieår og prøve i legemiddelregning må være bestått før studenten kan begynne i 5. semester.

Tidligere praksisstudier i 5. og 6. semester må være bestått

Praksisstudier: Bestått / ikke bestått

10.12 Emne 10: Sykepleierens kjernekompetanse i psykisk helsearbeid

Emnenavn:	Sykepleierens kjernekompetanse i psykisk helsearbeid
Engelsk navn:	Psychiatric Mental Health Nursing, Clinical Practice
Studiepoeng:	12
Semester:	5. eller 6. semester
Undervisningsspråk:	Norsk

Introduksjon:

Emnet består av praksisstudier i sykepleie til pasienter med psykiske helseutfordringer og bygger på kunnskap fra emne 7b. Psykisk helsearbeid innebærer utredning, behandling og sykepleie i et tverrprofesjonelt samarbeid. Sentralt er sykepleieren som kliniker, samarbeidspartner og fagutvikler. Studenten skal utvikle handlingskompetanse til å utøve sykepleie til pasienter/brukere med psykiske helseutfordringer, slik som langvarige og/eller akutte psykiske lidelser og/eller rusavhengighet.

De praktiske studiene vil være enten i spesialisthelsetjenesten, i kommunens helse- og omsorgstjeneste eller i skadereduserende og helsefremmende tiltak drevet av ideelle organisasjoner.

Forventet læringsutbytte:

Etter fullført emne forventes det at studenten kan:

Kunnskaper

- Identifisere helsefremmende og forebyggende faktorer knyttet til psykisk helse og anvende kunnskap om disse faktorene i sin kliniske praksis

Ferdigheter

- Anvende fagkunnskap fra psykiatri og sykepleie til mennesker med psykiske lidelser/psykiske helseutfordringer
- Tilpasse kommunikasjonsferdigheter til pasienter og brukeres behov, for å fremme psykisk helse og skape virksomme relasjoner i møte med pasienter og brukere
- Vurdere, prioritere, planlegge, gjennomføre og evaluere sykepleie til mennesker med psykiske helseutfordringer
- Dokumentere sykepleien forskriftsmessig
- Håndtere legemidler forsvarlig i tråd med regelverk og kvalitetssystem
- Vurdere spesifikke hygieniske utfordringer på praksisstedet og anvende hygieniske retningslinjer
- Utøve faglig forsvarlig og omsorgsfull sykepleie i samsvar med yrkesetiske retningslinjer, verdier og gjeldende lovverk
- Bidra til helhetlige og forutsigbare behandlingsforløp gjennom tverrprofesjonelt og tverretatlig samarbeid

Generell kompetanse

- Identifisere og reflektere over aktuelle etiske problemsstillinger knyttet til autonomi, integritet, verdighet, makt/ tvang og kulturperspektiver
- Argumentere for sine vurderinger og handlingsvalg fra en faglig og etisk kunnskapsbase.
- Reflektere over og kritisk vurdere egne og andres holdninger
- Vise respekt og omsorg i situasjoner hvor pasientens integritet og verdighet kan være truet og påvirke til faglig forsvarlig og omsorgsfull helsehjelp
- Vurdere, dokumentere og kvalitetssikre egen læringsprosess og egen sykepleieutøvelse gjennom aktiv deltakelse og ved gjennomføring av høgskolens arbeidskrav

Emnets innhold:

Praksisstudier innenfor psykisk helsevern i spesialist- eller kommunehelsetjenesten

Arbeids- og undervisningsformer:

Praksisstudier, praksisgrupper

Vurderingsformer:

Alle emner fra 2. studieår og prøve i legemiddelregning må være bestått før studenten kan begynne i 5. semester

Tidligere praksisstudier i 5. og 6. semester må være bestått

Praksisstudier: Bestått / ikke bestått

10.13 Emne 11: Sykepleierens kjernekompetanse i sykehjem – med fokus på faglig ledelse

Emnenavn:	Sykepleierens kjernekompetanse i sykehjem – med fokus på faglig ledelse
Engelsk navn:	Nursing Leadership and Management, Clinical Practice
Studiepoeng:	12
Semester:	5. eller 6. semester
Undervisningsspråk:	Norsk

Introduksjon:

Emnet omfatter sykepleieren som kliniker og samarbeidspartner i møte med pasienter i sykehjem og deres pårørende. Pasientmålgruppen har nedsatt funksjonsevne, kroniske og/eller komplekse sykdomsbilder.

Studenten skal videreutvikle sin kompetanse for selvstendig å kunne utøve faglig forsvarlig og omsorgsfull sykepleie.

Emnet fokuserer videre på utvikling av studentens kompetanse relatert til fagutvikling og ledelse av eget fag. Forutgående emner danner det teoretiske kunnskapsgrunnlaget for emne 11.

Studenten skal integrere teoretisk, erfarings- og forskningsbasert kunnskap i yrkesutøvelsen.

Forventet læringsutbytte:

Etter fullført emne forventes det at studenten kan:

Kunnskaper

- Gjøre rede for sykepleierens funksjonsområder innen helsefremming og forebygging, behandling, lindring, rehabilitering og faglig ledelse knyttet til emnets pasientmålgruppe

Ferdigheter

- Anvende kunnskap fra ulike fagområder i kartlegging, vurdering, prioritering, planlegging, utøvelse og evaluering av sykepleie til en gruppe pasienter med nedsatt funksjonsevne, kroniske, og/eller komplekse sykdomsbilder
- Forebygge helsesvikt og komplikasjoner knyttet til sykdom hos pasienter med nedsatt funksjonsevne, kroniske, og/eller komplekse sykdomsbilder
- Anvende kunnskap om legemidler og uheldige konsekvenser av polyfarmasi og legemiddelbehandling hos eldre, og håndtere legemidler forsvarlig i tråd med lover og retningslinjer.
- Kommunisere og samhandle profesjonelt med pasienter, pårørende, medarbeidere og lærer
- Selvstendig utføre og dokumentere faglig forsvarlig og omsorgsfull sykepleie i samsvar med yrkesetiske retningslinjer, grunnleggende verdier og gjeldende lovverk, med begrunnede handlingsvalg
- Vurdere spesifikke hygieniske utfordringer på praksisstedet og forebygge smittespredning
- Etterspørre og anvende praksisstedets kvalitetssystem, søke opp ny kunnskap og anvende kunnskapskilder kritisk

- Anvende pedagogiske prinsipper i undervisning og veiledning av pasienter, pårørende og medarbeidere
- Ivareta det faglige lederansvaret for en gruppe pasienter og deres pårørende, samarbeide aktivt i helseteamet og delta i tverrprofesjonelt og tverretatlig samarbeid
- Anvende relevant forskningslitteratur og vurdere denne kritisk for å fremskaffe kunnskap som kan belyse kliniske problemstillinger

Generell kompetanse

- Identifisere og reflektere over aktuelle etiske problemsstillinger, argumentere for etiske handlingsvalg og handle ut fra fagkunnskap, etiske prinsipper og yrkesetiske retningslinjer
- Identifisere brudd på faglige, etiske og kollegiale prinsipper, bidra til konstruktive løsninger og veilede i vanskelige situasjoner
- Utvise en kritisk - analytisk holdning til helsetjenesten på praksisstedet og delta i fagutviklings- og endringsarbeid
- Vurdere, dokumentere og kvalitetssikre egen læringsprosess og egen sykepleieutøvelse gjennom aktiv deltakelse og ved gjennomføring av høgskolens arbeidskrav

Emnets innhold:

Praksisstudier i sykehjem, med fokus på ledelse

Arbeids- og undervisningsformer:

Praksisstudier, praksisgrupper

Vurderingsformer:

Alle emner fra 2. studieår og prøve i legemiddelregning må være bestått før studenten kan begynne i 5. semester.

Tidligere praksisstudier i 5. og 6. semester må være bestått

Praksisstudier: Bestått / ikke bestått

10.14 Emne 12: Sykepleierens kjernekompetanse i helsefremmende og forebyggende arbeid

Emnenavn:	Sykepleierens kjernekompetanse i helsefremmende og forebyggende arbeid
Engelsk navn:	Health Promotion and Prevention of Illness
Studiepoeng:	6
Semester:	5. semester
Undervisningsspråk:	Norsk

Introduksjon:

Emne 12 omfatter teoretiske studier i helsefremmende og forebyggende sykepleie. Studenten skal kjenne til helse- og omsorgspolitiske prioriteringer og lover som danner rammene for det helsefremmende og forebyggende arbeidet.

Gjennom teoretiske studier, problematisering og refleksjon, skal studenten utvikle kunnskap om nåværende og fremtidige utfordringer knyttet til helsefremmende og forebyggende arbeid i helsesektoren. Dette innebærer å stille seg kritisk til samfunnets håndtering av helsepolitiske utfordringer.

Videre skal studenten vise kunnskap om prinsipper, teorier, ideologi og etikk sett i sammenheng med tiltak som fremmer helse og forebygger sykdom. Emnet er delt inn i to fagområder; helsefremmende og forebyggende sykepleie.

Forventet læringsutbytte:

Etter fullført emne forventes det at studenten kan:

Kunnskaper

- Gjøre rede for helsefremmende og forebyggende tiltak på individ- og samfunnsnivå, samt spesifikke tiltak til minoritetsgrupper
- Gjøre rede for sykdommer og menneskers ulike reaksjoner på sykdom i helsefremmende og forebyggende arbeid
- Gjøre rede for empowerment i helsefremmende forebyggende arbeid.
- Gjøre rede for helsemessige risikofaktorer i befolkningens livsstil
- Vise kunnskap om kartlegging og behandling av import- og tropesykdommer
- Vise kunnskap om tverrfaglig og tverretatlig planarbeid og hvordan helsefremmende og forebyggende tiltak kan gjennomføres i kommuner og lokalmiljøer

Ferdigheter

- Anvende aktuelle forskningsresultater i kliniske problemstillinger
- Forklare helse-og sosialpolitiske prioriteringer, samt konsekvenser av disse prioriteringene
- Forklare hvordan sykepleieren kan påvirke helse-og sosialpolitikken
- Beherske grunnleggende kommunikasjonsferdigheter knyttet til å veilede og undervise i helsefremmende og forebyggende arbeid

Generell kompetanse

- Anvende kunnskap om helsefremmende arbeid ved å styrke positive faktorer / ressurser hos individet og miljøet

- Diskutere sammenhengen mellom samfunn og helse

Emnets innhold:

- Forebygging av livsstilssykdommer
- Seksuell helse
- Fysisk aktivitet
- Helsefremmende- og forebyggende folkehelse i et migrasjonsperspektiv
- Import- og tropesykdommer
- Empowerment i forhold til helsefremmende og forebyggende arbeid.
- Mental helse

Arbeids- og undervisningsformer:

Ressursforelesninger, studiespørsmål, workshop og veiledning

Vurderingsformer:

Alle emner fra 2. studieår og første praksisperiode i 5. semester må være bestått for å kunne ta emne 12.

Prosjektarbeid i gruppe: A - F

10.15 Emne 13: Sykepleierens kjernekompetanse i kommunehelsetjeneste og samfunn

Emnenavn:	Sykepleierens kjernekompetanse i kommunehelsetjeneste og samfunn
Engelsk navn:	Nursing Health Services in the Community
Studiepoeng:	6
Semester:	5. semester
Undervisningsspråk:	Norsk

Introduksjon:

Emnet gir en innføring i lovverk og helsepolitiske føringer for kommunehelsetjenesten, og presenterer de faglige oppgavene og utfordringene dette gir for sykepleiepleietjenesten, både i møte med enkeltpasienter og på systemnivå.

Brukermedvirkning, tverrfaglig og tverretatlig samhandling vil stå sentralt. Tema og problemstillinger ses i lys av samfunnsvitenskapelige og sykepleiefaglige perspektiv. Begge er viktige for å kunne forstå og å handle profesjonelt.

Forventet læringsutbytte:

Etter fullført emne forventes det at studenten kan:

Kunnskaper

- Vise kunnskap om lovverk og sentrale helsepolitiske føringer i kommunehelsetjenesten
- Vise kunnskap om organisering av helsetjenesten i kommunene
- Vise kunnskap om sykepleierens rolle i fagutvikling og kvalitetssikring i kommunehelsetjenesten
- Gjøre rede for aktuelle samarbeidspartnere og betingelser for god tverrfaglig og tverretatlig samhandling

Ferdigheter

- Identifisere faglige og etiske utfordringer ved styring og organisering av tjenestetilbudet
- Argumentere for pasientens behov for forsvarlig helsehjelp
- Utøve faglig lederskap i møte med utvalgte avgrensede problemstillinger

Emnets innhold:

- Samhandlingsreformen og organisering av helsetjenesten i kommunene
- Bestiller-utfører modellen – intensjon og erfaring
- Konkurransetsetting, brukervalg og brukerstyring
- Helsepolitikk, omsorgstenkning og sykepleierollen i kommunehelsetjenesten
- Samhandlingsreformen og pasientforløp med vekt på kritiske faser som innleggelse fra og utskrivning til hjem/sykehjem/rehabiliteringsopphold
- Tverrprofesjonell og tverretatlig samhandling med særlig fokus på lege, fysio- og ergoterapeut og vedtaks kontor
- Fagutvikling og kvalitetsarbeid i kommunehelsetjenesten
- Kvalitetssikring og sykepleiefaglig ledelse knyttet til medikamenthåndtering

- Rehabilitering, hverdagsmestring og velferdsteknologi
- Hjemmet som kontekst for profesjonell yrkesutøvelse
- Når brukernes selvbestemmelse truer faglig forsvarlighet

Arbeids- og undervisningsformer:

Temadager, ressursforelesninger, gruppearbeid

Vurderingsformer:

Alle emner fra 2. studieår og første praksisperiode i 5. semester må være bestått for å kunne ta emne 13.

Skoleeksamen: A - F

10.16 Emne 14 A + B: Bacheloroppgave

Emnenavn:	Bacheloroppgave, del A og B
Engelsk navn:	Bachelor's Thesis, part A and B
Studiepoeng:	12
Semester:	Del A: 5. semester Del B: 6. semester
Undervisningsspråk:	Norsk

Introduksjon:

Gjennom bacheloroppgaven skal studenten arbeide over tid med et avgrenset område som er relevant for sykepleierens kjernekompetanse. Emnet er delt i 14A (6 studiepoeng) og 14B (6 studiepoeng), der det i emne 14A er satt av tid til ressursforelesninger og litteratursøk for at studenten skal kunne gjennomføre et systematisk akademisk arbeid og utarbeide en prosjektbeskrivelse.

I 14B skal studenten skal behandle en selvvalgt, avgrenset problemstilling innen sykepleierens kjernekompetanse.

Forventet læringsutbytte 14A:

Etter fullført emne forventes det at studenten kan:

- Formulere en faglig problemstilling innenfor sykepleiers kjernekompetanse og gjøre rede for denne
- Utføre litteratursøk for å finne relevant fag- og forskningslitteratur knyttet opp til problemstillingen
- Gjøre rede for målgruppe, kontekst og rammefaktorer som er av betydning for problemstillingen
- Utarbeide en prosjektbeskrivelse med problemstilling, kontekst, identifisert litteratur, samt skisse for en reflektert og kritisk drøfting av problemstillingen
- Presentere prosjektbeskrivelsen og delta i faglig diskusjon med lærer og medstudenter på et eksamensseminar

Forventet læringsutbytte 14B:

Etter fullført emne forventes det at studenten kan:

- Finne, vurdere og presentere fag- og forskningslitteratur, og framstille dette på en måte som belyser den sykepleiefaglige problemstillingen
- Ha et tydelig sykepleiefaglig perspektiv
- Integre teoretisk, forsknings- og erfarings basert kunnskap relatert til problemstillingen
- Være konstruktiv i drøfting av problemstillingen
- Vise selvstendighet i den skriftlige besvarelsen
- Drøfte etiske og juridiske perspektiver relatert til problemstillingen
- Forholde seg kritisk til rammefaktorer i den kliniske konteksten
- Anvende relevante kilder, inkludert nyere og forskningsbasert kunnskap
- Forholde seg kritisk til bruk av kilder
- Anvende retningslinjer for oppgaveskriving ved LDH

Emnets innhold:

- Fra tema til problemstilling

- Sykepleiefaglige perspektiv
- Drøfting av sykepleiefaglige problemstillinger
- Struktur og innhold i en bacheloroppgave
- Finne og anvende forskningsartikler i redegjørelse, prosjektbeskrivelse og bacheloroppgave
- Referering og kildekritikk
- Legge fram prosjektbeskrivelse som forberedelse til bacheloroppgaven
- Skrive en bacheloroppgave

Arbeids- og undervisningsformer:

Ressursforelesninger, workshops, veiledning

Vurderingsformer:

Del A: Alle emner fra 2. studieår og første praksisperiode i 5. semester må være bestått for å kunne ta emne 14A

Prosjektbeskrivelse: Bestått / ikke bestått

Del B: Emne 14A, to praksisperioder, samt emne 12 må være bestått før bacheloroppgaven kan leveres.

Individuell hjemmeeksamen: A - F

11 Fordeling av studiepoeng fra rammeplanens felles innholdsdel

Helse- og sosialfaglige utdanninger er basert på felles verdigrunnlag og har derfor noen felles fagområder. Disse skal bidra til at studentene tilegner seg kunnskap og forståelse innen en felles referanseramme for yrkesutøvelse i velferdstjenestene. Tabellen nedenfor viser hvor disse fagområdene er plassert i de ulike emnene i utdanningen.

Emne	Vitenskapsteori, forskningsmetode og etikk, 15 studiepoeng		Samfunnsfaglige emner, 15 studiepoeng	
	Vitenskapsteori og forskningsmetode	Etikk	Stats- og kommunalkunnskap, helse- og sosialpolitikk	Kommunikasjon, samhandling og konfliktløsning
1	0,75	0,5	1	0,5
3	0,75	1,5	1	1
5		1,5		1
7A		1	2	0,5
7B		0,5	1	
8A	0,5	0,5	0,5	0,5
8B	0,5	0,5		
9		0,5		0,5
10		0,5		0,5
11		0,5	0,5	0,5
12	0,5	0,5	1,5	0,5
13		1	1,5	0,5
14 A+B	3			
Sum	6	9	9	6